

Розділ 3

АНДРАГОГІКА: ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ (ДОСВІД ЦЕНТРУ МАГІСТЕРСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ)

М. В. Артюшина, канд. пед. наук, доц., докторант,
кафедра педагогіки та психології

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ТЕОРЕТИЧНИМ МАТЕРІАЛОМ

Самостійна навчальна діяльність студентів у сучасних умовах розвитку освіти стає провідною формою організації навчання. Особливим видом самостійної навчальної діяльності студентів є самостійна робота з теоретичним матеріалом (далі — СРТМ). Даний вид самостійної роботи у ВНЗ завжди був і є важливим, однак на сьогодні рівень реалізації їх самостійної роботи з теоретичним матеріалом знижується. Чим можна пояснити ці негативні факти? Скоріше за все проблему слід шукати не в студентах чи умовах їх життєдіяльності, а в підходах до організації їх самостійної роботи, її характері.

Можна заключити, що в сучасних умовах змінилися вимоги до інформаційних джерел. Вони мають бути лаконічними, насиченими корисною, практичною інформацією, викликати позитивні емоції, легко сприйматися. Відповідно має змінюватись і характер організації самостійної роботи студентів з теоретичним матеріалом. Інноваційний підхід до навчання вимагає переорієнтації буквально усіх компонентів СРТМ. Знання і використання сучасних, інноваційних методів СРТМ — є запорукою її ефективності.

Для опису нами було обрано певну сукупність методів СРТМ, що безумовно можуть вважатись інноваційними, оскільки ґрунтуються в основному на інтерактивному режимі навчання і дозволяють досягти високих рівнів засвоєння навчального матеріа-

лу. Ці методи можуть використовуватись під час самостійної роботи студентів у будь-яких формах організації навчання — лекціях, практичних, семінарських, індивідуально-консультативних заняттях, а також для самостійної позааудиторної роботи. При цьому ми виділили такі групи: методи індивідуальної роботи з текстами; методи образного (графічного) представлення теоретичного матеріалу; методи обговорення теоретичного матеріалу.

Методи індивідуальної роботи з текстами: подвійний щоденник, «Знаю/Хочу дізнатись/Дізнався», щоденник з реакцією на прочитане», «Запитайте в автора», спосіб «SQ3R», твір-есе.

Методи образного (графічного) представлення теоретичного матеріалу: карта ідей/понять, побудова кластерів, побудова причинної карти, побудова концептуальної таблиці, побудова переліку факторів, побудова переліку позитивних і негативних аргументів.

Методи обговорення теоретичного матеріалу: «Залиште за мною останнє слово», читання/сумування у парах, тести з читання, «Зігзаг», «Мозаїка», «Броунівський рух», критичні дискусійні групи, командний пошук інформації, групове взаємонавчання.

Докладніше з цими методами можна ознайомитись у запропонованій літературі. Звичайно це — далеко не повний перелік можливих методів СРТМ. Однак головне — це необхідність переорієнтації способів роботи з теоретичною інформацією із традиційного, односпрямованого підходу до інноваційного, інтерактивного, що забезпечує не тільки сприйняття і запам'ятовування навчальної інформації, а й її активне опрацювання, насичення особистісним контекстом, досягання глибших рівнів засвоєння навчального матеріалу.

Література

1. Карпиевич Е. Ф., Краснова Т. И. Задачи и способы организации работы с текстом (на основе таксономии Б. Блума) // Работа с текстом. Серия «Современные технологии университетского образования»; Выпуск 1 / Белорусский государственный университет. Центр проблем развития образования. — Мн.: ПроPILEI, 2003. — 124 с.
2. Софій Н. З., Кузьменко В. У. Про сто і один метод активного навчання. — К.: Крок за кроком, 2003. — 116 с.
3. Гузеев В. В. Педагогическая техника в контексте образовательной технологии. — М.: Народное образование, 2001. — 69 с.
4. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук.-метод. посібн. — К.: А.С.К., 2003. — 192 с.